

**PLUNGĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS
TARYBA**

**SPRENDIMAS
DĖL PRITARIMO PLUNGĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS VYKDOMŲ
VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS FUNKCIJŲ ĮGYVENDINIMO
2016 METŲ ATASKAITAI**

2017 m. vasario 15 d. Nr. T1- 30
Plungė

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. birželio 18 d. nutarimu Nr.606 „Dėl Savivaldybės vykdomų visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų įgyvendinimo ataskaitos teikimo tvarkos“, Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymo 41 straipsnio 4 dalimi bei Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2015 m. lapkričio 18 d. įsakymu Nr. V-1311 „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2015 m. kovo 2 d. įsakymo Nr. V-292 „Dėl Savivaldybės vykdomų visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų įgyvendinimo ataskaitos formos patvirtinimo“ pakeitimo“, Plungės rajono savivaldybės taryba nusprendžia:

1. Pritarti Plungės rajono savivaldybės vykdomų visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų įgyvendinimo 2016 metų ataskaitai (pridedama).

2. Įgalioti savivaldybės gydytoją Orestą Gerulskienę iki 2017 m. gegužės 1 d. pateikti Plungės rajono savivaldybės vykdomų visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų įgyvendinimo 2016 metų ataskaitą Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijai.

Šis sprendimas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Savivaldybės meras

Audrius Klišonis

PRITARTA
Plungės rajono savivaldybės
tarybos 2017 m. vasario 15 d.
sprendimu Nr. T1- 30

**PLUNGĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS VYKDOMŲ VISUOMENĖS
SVEIKATOS PRIEŽIŪROS FUNKCIJŲ ĮGYVENDINIMO 2016 METŲ ATASKAITA**

TURINYS

I. BENDRA INFORMACIJA APIE SAVIVALDYBĖS GYVENTOJŲ SVEIKATOS BŪKLĘ

**II. SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS FUNKCIJOMS VYKDYTI
ĮTAKOS TURĖJUSIŲ VEIKSNIŲ APŽVALGA**

**III. INFORMACIJA APIE VALSTYBINIŲ (VALSTYBĖS PERDUOTŲ SAVIVALDYBĖMS)
VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS FUNKCIJŲ (VISUOMENĖS SVEIKATOS
PRIEŽIŪRA SAVIVALDYBĖS TERITORIJOJE ESANČIOSE IKIMOKYKLINIO UGDYMO,
BENDROJO UGDYMO IR PROFESINIO MOKYMO ĮSTAIGOSE UGDOMŲ MOKINIŲ
PAGAL IKIMOKYKLINIO, PRIEŠMOKYKLINIO, PRADINIO, PAGRINDINIO IR
VIDURINIO UGDYMO PROGRAMAS, VISUOMENĖS SVEIKATOS STIPRINIMAS,
VISUOMENĖS SVEIKATOS STEBĖSENA) SAVIVALDYBĖJE VYKDYMĄ**

**IV. INFORMACIJA APIE SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS RĖMIMO
SPECIALIĄJĄ PROGRAMĄ**

**V. SAVIVALDYBĖS VYKDOMŲ VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS FUNKCIJŲ
ĮGYVENDINIMO ATASKAITOS FORMOS PRIEDAS**

I SKYRIUS

BENDRA INFORMACIJA APIE SAVIVALDYBĖS GYVENTOJŲ SVEIKATOS BŪKLĘ

2015 m. Plungės rajono savivaldybėje gyveno 35 783 žmonės. 47,18 proc. Plungės r. sav. gyventojų sudarė vyrai 52,82 proc. – moterys. Lyginant su ankstesniais metais gyventojų skaičius sumažėjo 1,4 proc. Vaikai iki 17 m. sudarė 19,12 proc., 18-44 m. 34,06 proc., 45-64 amžiaus asmenys sudarė 28,26 proc., 65+ sudarė 27,69 proc.

2015 m. Plungės r. sav. vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė 74,9 metai (šalyje 74,5 metai). 2015 m. pagyvenusių 65 ir vyresnių amžiaus žmonių skaičius, tenkantis 100 vaikų iki 15 m. amžiaus buvo 135. Kaip ir ankstesniais metais didžioji dalis rajono gyventojų gyveno mieste (52,4 proc.) likę kaime (47,61 proc.).

1 000 Plungės r. sav. gyv. teko 11,2 gimusių kūdikių. Lyginant su ankstesniais metais gimstamumas išaugo penktadaliu. Rajone natūralus prieaugis 1 000 gyv. išlieka neigiamas (-2,3). 1 000 rajono gyventojų tenka 8,2 santuokos ir 3,2 ištuokos.

Mirtingumo statistika reikšminga, nes ji rodo bendrą gyventojų sveikatos būklę, sveikatos priežiūros veiksmingumą ir kokybę, sveikatos netolygumus bei sveikatos priežiūros prieinamumą. Todėl pateikiame mirtingumo rodiklių pagal pagrindines mirties priežastis analizę- palyginimą Plungės rajono savivaldybėje ir Lietuvoje (pagal apskaičiuotą Plungės raj. ir Lietuvos vidurkio santykį, „šviesoforo“ principas).

Plungės rajono savivaldybėje 2015 m. mirtingumas buvo mažesnis už Lietuvos vidurkį 6,25 proc. (Plungės r. sav.- 1 350 mirusieji 100 tūkst. gyv., šalies- 1 440 mirusieji 100 tūkst. gyv.). Lyginant su ankstesniais metais rajono savivaldybėje mirtingumas išliko panašus.

Tiksliausiai vyrų ir moterų mirtingumo skirtumus rodo standartizuoti mirtingumo rodikliai (mirusiųjų skaičius 100 tūkst. gyventojų pagal Europos standartą, kai eliminuojamas amžiaus ir lyties veiksnys). 2015 m. Plungės r. sav. vyrų (1 081,18/100 tūkst.) standartizuotas mirtingumo rodiklis buvo 1,6 karto didesnis negu moterų (669,36/100 tūkst.).

2015 m. Plungės r. sav. pagrindinės mirties priežastys išliko tos pačios kaip ir ankstesniais metais: kraujotakos sistemos ligos, piktybiniai navikai ir išorinės mirties priežastys. Dėl šių priežasčių mirė 8 iš 10 Plungės r. sav. gyventojų. 100 tūkst. rajono gyventojų teko 807,6 mirtys dėl kraujotakos sistemos ligų, 254,3 dėl piktybinių navikų, 86,6 dėl išorinių mirties priežasčių. 100 tūkst. gyv. teko 1 267,6 vyrų ir 1 423,2 moterų mirčių. 2015 m. dažniau mirė kaimo gyventojai, nei miesto (atitinkamai 1 361,9 ir 1 338,74).

II SKYRIUS

SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS FUNKCIJOMS VYKDYTI ĮTAKOS TURĖJUSIŲ VEIKSNIŲ APŽVALGA

PIRMASIS SKIRSNIS VEIKSNIŲ APŽVALGA

Svarbiausieji išoriniai ir vidiniai veiksniai, kurie ataskaitiniais biudžetiniais metais turėjo įtakos savivaldybės vykdytai visuomenės sveikatos priežiūros veiklai (finansavimo, administracinių gebėjimų, visuomenės sveikatos priežiūros infrastruktūros plėtros problemos, teisinio reglamentavimo stoka ir jo pokyčiai, kiti veiksniai).

Savivaldybėje vykdytai visuomenės sveikatos priežiūros veiklai įtakos turėjo išoriniai ir vidiniai veiksniai.

Vidiniai:

1. Plungės rajono savivaldybės švietimo įstaigose skiriamas dėmesys fiziniam aktyvumui ir sveikos gyvensenos ugdymui.

2. Patvirtinta Plungės rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos stebėsenos 2015-2017 metų programa ir įgyvendinimo priemonių planas (senstantys rajono gyventojai, didėjantis

sergamumas lėtinėmis ligomis, didėjantis medicininių asmens sveikatos priežiūros paslaugų poreikis).

3. Nepakankamas finansavimas visuomenės sveikatos priežiūros specialistams, dirbantiems švietimo įstaigose.

4. Komunikacijos tarp darbuotojų trūkumas bei nepakankamai išvystytas tarpsektorinis bendradarbiavimas, specialistų kompetencijos nuolatinis stiprinimas.

5. Veiklos viešinimas: straipsniai vietinėje spaudoje, internete, renginiuose, konkursuose.

Išoriniai:

1. Žiniasklaidoje formuojamas pozityvus požiūris į visuomenės sveikatos biurų veiklą.

2. Gyventojų sveikatą, jų emocinę būklę neigiamai veikia nepalanki socialinė bei ekonominė situacija šalyje.

3. Nepakankamas finansavimas, skirtas visuomenės sveikatos priežiūrai. Savivaldybė negauna lėšų valstybinių programų finansavimui.

4. Prevencinių, sveikatos ugdymo ir stiprinimo bei fizinio aktyvumo skatinimo programų įtraukimas į švietimo programas.

ANTRASIS SKIRSNIS

INFORMACIJA APIE VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS FUNKCIJAS SAVIVALDYBĖJE VYKdančias ĮSTAIGAS IR SPECIALISTUS

1. Plungės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras yra biudžetinė įstaiga, pavaldi Plungės rajono savivaldybei.

Įstaigos kodas 302415311, adresas – J. Tumo Vaižganto g. 93-2, 90143, Plungė.

Biuras įsteigtas 2009 m. liepos 3 d.

2. Ataskaitinių metų gruodžio 31 d. vidutinis darbuotojų skaičius 18. Per ataskaitinį laikotarpį patvirtintas 14,5 pareigybių skaičius (1 – direktorius, 0,8 – vyr. buhalteris, 1 – visuomenės sveikatos specialistas (visuomenės sveikatos stebėsenai), 2,1 – visuomenės sveikatos specialistai (visuomenės sveikatos stiprinimui), 1 – visuomenės sveikatos specialistas (vaikų ir jaunimo sveikatos priežiūrai), 7,6 – mokyklų visuomenės sveikatos priežiūros specialistai, finansuojami valstybės biudžeto tikslinių dotacijų lėšomis. 1 – jaunimui palankių sveikatos priežiūros paslaugų koordinatorius (JPSP), finansavimo šaltinis - savivaldybės biudžetas (savivaldybės lėšos savarankiškomis funkcijoms atlikti).

3. Informacija apie specialistus.

Eil. Nr.	Savivaldybės visuomenės sveikatos biuro specialistai	Patvirtintų pareigybių skaičius	Užimtų pareigybių skaičius	Fizinių asmenų pagal amžiaus grupes skaičius			
				Iki 44 metų amžiaus	45-54 metų amžiaus	Daugiau nei 54 metų amžiaus	Iš viso
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Valstybines (valstybės perduotas savivaldybėms) visuomenės sveikatos priežiūros funkcijas vykdančios specialistai*:	11,7	11,7	7	3	4	17
1.1.	Visuomenės sveikatos priežiūros specialistas, vykdančias visuomenės sveikatos priežiūrą ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir profesinio mokymo įstaigose mokinių, ugdomų	7,6	7,6	4	3	4	11

	pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas;						
1.2.	Vaikų ir jaunimo sveikatos priežiūros specialistas;	1	1	1	-	-	1
1.3.	Visuomenės sveikatos stiprinimo specialistas;	2,1	2,1	1	3	-	4
1.4.	Visuomenės sveikatos stebėsenos specialistas.	1	1	1	-	-	1
2.	Savarankiška visuomenės sveikatos priežiūros funkcijas vykdančios specialistai *	1	1	1	-	-	1
2.1.	Jaunimui palankių sveikatos priežiūros paslaugų koordinatorius	1	1	1	-	-	1

* Pateikiami duomenys apie visuomenės sveikatos priežiūros funkcijas vykdančius visuomenės sveikatos specialistus konkrečioje savivaldybės teritorijoje.

TREČIASIS SKIRSNIS

SAVIVALDYBĖS INFORMACIJA APIE 2016-TŲJŲ METŲ SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS FUNKCIJŲ ĮGYVENDINIMO TIKSLUS, UŽDAVINIUS BEI PRIEMONĖS

Pagal 2009–2014 m. Norvegijos finansinio mechanizmo programos Nr.LT11 „Visuomenės sveikatai skirtos iniciatyvos” priemonę „Sveikatos priežiūros paslaugų teikimo gerinimas mokyklose ir ikimokyklinio ugdymo įstaigose“ įgyvendinamas projektas „Sveikatos priežiūros paslaugų teikimo Tauragės, Pagėgių ir Plungės rajonų mokyklose ir ikimokyklinio ugdymo įstaigose gerinimas“. Projekto veiklų įgyvendinimo pradžia 2015 m. balandžio 9 d. – pabaiga 2016 m. balandžio 30 d. Projekto biudžetas 67,802 Eur.

Nuo 2015 m. rugsėjo mėnesio 3 d. Plungės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras pagal 2009–2014 m. Norvegijos finansinio mechanizmo programos Nr.LT11 „Visuomenės sveikatai skirtos iniciatyvos” priemonę „Jaunimui palankių sveikatos priežiūros paslaugų savivaldybėse prieinamumo ir kokybės gerinimas įdiegiant jaunimui palankių sveikatos priežiūros paslaugų teikimo modelį“ vykdo projektą „Sveikas jaunimas – Plungės rajono gerovės pagrindas“. Projekto tikslas – jaunimui palankių sveikatos priežiūros paslaugų (JPSPP) prieinamumo gerinimas ir plėtra savivaldybėje. Projekto biudžetas 84887,19 Eur. Projekto veiklų įgyvendinimo pabaiga 2016 m. balandžio 30 d.

2016 m. iš Aplinkos apsaugos rėmimo specialios programos visuomenės sveikatos biurui skirta 2420 Eur. Iš jų, projektams „Klasės palydėjimas prevencijos keliu“ ir „Savęs žalojančio elgesio prevencija“, skirta po 410 Eur. Programai „Plungės rajono maudymosi vietų vandens kokybės stebėsenos programa“ skirta 1600 eurų (projekto vykdymo pradžia 2016 m. gegužės mėn. 24 d., pabaiga 2016 m. rugsėjo mėn. 13 d.). Projekto metu paimti 84 vandens kokybės mėginiai iš 11 maudymosi vietų.

KETVIRTAS SKIRSNIS

BENDRADARBIAVIMAS VYKDANT VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS VEIKLĄ SAVIVALDYBĖJE

Nevyriausybinių organizacijų dalyvavimas sveikatinimo veikloje priimanant svarbius su visuomenės sveikata susijusius sprendimus yra labai svarbus. Todėl stengiamasi jų narius kuo aktyviau įtraukti į Bendruomenės sveikatos tarybą, į susitikimus ir renginius, sprendžiant visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų įgyvendinimą savivaldybės teritorijoje. Nevvyriausybinių organizacijos (kai kurios) aktyviai dalyvauja įgyvendinant sveikatos politiką, ugdant visuomenės

supratimą, gerinant visuomenės informavimą ir skleidžiant informaciją apie sveiką gyvenseną, ligų profilaktiką. Veikiančios bendruomenės gali pasigirti gerais bendruomenių veiklos pavyzdžiais, patirtimi ir žiniomis. Nuolat dalyvauja Visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos projektų konkurse, deja dėl per mažo finansavimo (kuris sudaro tik 20 procentų aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos lėšų) ne visoms pavyksta projektus įgyvendinti. Bendruomenės perteikia vienos kitoms teorinių bei praktinių žinių apie organizmo grūdinimąsi, sveikos mitybos naudą organizmui, aktyvų poilsį gamtoje. Labai svarbu skatinti bendruomenę gyventi sveiką, aktyvų gyvenimą. Sudaryti sąlygas ypač kaimo gyventojams fiziškai aktyviai ir turiningai praleisti laisvalaikį.

III SKYRIUS

INFORMACIJA APIE VALSTYBINIŲ (VALSTYBĖS PERDUOTŲ SAVIVALDYBĖMS) VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS FUNKCIJŲ (VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪRA SAVIVALDYBĖS TERITORIJOJE ESANČIOSE IKIMOKYKLINIO UGDYMO, BENDROJO UGDYMO IR PROFESINIO MOKYMO ĮSTAIGOSE UGDOMŲ MOKINIŲ PAGAL IKIMOKYKLINIO, PRIEŠMOKYKLINIO, PRADINIO, PAGRINDINIO IR VIDURINIO UGDYMO PROGRAMAS, VISUOMENĖS SVEIKATOS STIPRINIMAS, VISUOMENĖS SVEIKATOS STEBĖSENA) SAVIVALDYBĖJE VYKDYMĄ

PIRMASIS SKIRSNIS

VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪRA SAVIVALDYBĖS TERITORIJOJE ESANČIOSE IKIMOKYKLINIO UGDYMO, BENDROJO UGDYMO IR PROFESINIO MOKYMO ĮSTAIGOSE UGDOMŲ MOKINIŲ PAGAL IKIMOKYKLINIO, PRIEŠMOKYKLINIO, PRADINIO, PAGRINDINIO IR VIDURINIO UGDYMO PROGRAMAS

2016 metais Plungės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras mokyklose organizavo 1648 sveikatinimo renginius, juose dalyvavo 6873 mokiniai, ugdomi pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas (toliau vaikai) ir 40039 mokinių, ugdomų pagal bendrojo ugdymo programas (toliau mokiniai).

Sausio mėnesį Plungės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras kvietė pasitikrinti žinias apie peršalimą ir gripą, organizuodamas akciją „Kaip išvengti peršalimo ligų“. Šios akcijos tikslas – didinti mokinių motyvaciją saugoti ir stiprinti sveikatą ir ugdyti sveikos gyvensenos gebėjimus, kad išvengti peršalimo ligų. Dalyvavo 1761 vaikų ir 7604 mokinių.

Vasario mėnesį vyko akcija „Vasaris-sveikatingumo mėnuo“. Šios akcijos tikslas – informuoti mokyklų visuomenę apie sveikos gyvensenos svarbą ir naudą, propaguoti judėjimą pertraukų metu ir aktyvų laisvalaikio leidimą žiemos metu. Dalyvavo 1285 vaikų ir 4594 mokinių.

Kovo mėnesį vyko pasaulinės vandens dienos paminėjimo renginiai. Šios dienos paminėjimo tikslas yra skatinti sąmoningą požiūrį į vandenį ir jo didžiulę svarbą kiekvienam iš mūsų ir kad mokiniai dažniau rinktųsi vandenį, kaip troškulio malšinimo būdą.

Ikimokyklinėse įstaigose visą balandžio mėnesį vyko akcija „Sveiki dantys-spindinti šypsena“. Šios akcijos tikslas – skatinti vaikų norą prižiūrėti dantukų švarą. Priešmokyklinių grupių vaikai dalyvavo pažintinėse ekskursijose į odontologijos kabinetus, kur buvo susipažindinti su odontologijos kabinetu, gyd. odontologo darbu ir naudojamomis priemonėmis. Dalyvavo 762 vaikai.

Gegužės mėnesį akcija „Sveiki dantys-spindinti šypsena“ vyko Plungės rajono savivaldybės bendrojo ugdymo įstaigose. Mokyklos visuomenės sveikatos priežiūros specialistės vedė užsiėmimus apie dantų priežiūrą, supažindino su dantų šepetėliu, dantų pasta, jų naudojimu, skatino norą valyti dantukus. Dalyvavo 3043 mokiniai.

Rugsėjo mėnesį kaip ir kasmet vyko kuprinių svėrimo akcija. Akcijos tikslas - atkreipti mokinių ir jų tėvelių dėmesį į mokyklinės kuprinės svorį ir turinį bei galimą sunkios kuprinės

poveikį vaiko sveikatai. Kuprinių svėrimo akcijos metu pasvertos 630 kuprinių: 3 klasės – 330; 5 klasės – 300. Tyrimė dalyvavo 307 (48,73 proc.) mergaitės ir 323 (51,27 proc.) berniukai.

Akcijos metu nustatyta, kad:

- 4,4 proc. mokinių nešioja 15 proc. ir daugiau sunkesnes kuprines, nei jų esamas svoris. 10-15 proc. mokinio svorio kuprines nešiojo 3 iš 10 akcijoje dalyvavusių mokinių;
- dažniausiai 15 proc. ir sunkesnes kuprines nešiojo penktoje klasėje besimokantys mokiniai;
- pasvėrus mokinius ir jų kuprines, paaiškėjo, kad daugiau mergaičių nei berniukų nešioja sunkesnes, daugiau kaip 15 proc. jų kūno masę siekiančias, kuprines (atitinkamai 9,7 proc. ir 8,4 proc.).

Plungės rajono savivaldybės ikimokyklinių įstaigų auklėtiniai dalyvavo akcijoje „Masinis saugus ėjimas per perėjas“. Akcijos tikslas – skatinti ikimokyklinukus mokytis pagrindinių Kelių eismo taisyklių reikalavimų, ugdyti saugaus eismo sampratą realiame gyvenime. Dalyvavo 500 vaikų.

Spalio mėnesį minėta Pasaulinę regėjimo diena. Šio akcijos tikslas – supažindinti mokinius su pagrindiniais akių mankštos pratimais, kurie mažina akių įtampą, gerina regėjimą, stiprina akių raumenis, nes regos sutrikimai nustatomi kas ketvirtam Plungės rajono mokyklose besimokančiam mokiniui.

Lapkričio mėnesį vyko Europos sveikos mitybos dienos paminėjimo renginiai. Tikslas – supažindinti su tinkama ir sveika mityba, jos principais ir taisyklėmis. Dalyvavo 714 vaikų ir 3044 mokinių.

Gruodžio mėnesio akcijos „Saugus elgesys žiemą“ metu, mokyklos visuomenės sveikatos priežiūros specialistės organizavo įvairius užsiėmimus-žaidimus, kuriuose buvo akcentuojama traumų ir nelaimingų atsitikimų prevencija, kad žiemos pramogos būtų saugios ir visi sveiki sugrįžtų į mokyklą po smagiai praleistų žiemos atostogų. Dalyvavo 244 vaikų ir 4593 mokinių.

Nuo 2016 metų vasario mėnesio Plungės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras vykdo neformaliojo vaikų švietimo programą „Vaikų gyvenimo įgūdžių ugdymas“. Programa skirta 14-17 metų vaikų ir paauglių gyvenimo įgūdžiams ugdyti bei pagrindinėms žinioms apie socialinį bendravimą ir kultūrą suteikti. Gyvenimo įgūdžių ugdymas ypač svarbus vykdant psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevenciją.

ANTRASIS SKIRSNIS

INFORMACIJA APIE MOKINIŲ IR VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS SPECIALISTŲ SKAIČIŲ

Eil. Nr.	Gyvenamoji vietovė	Mokyklų skaičius	Mokinių** skaičius		Visuomenės sveikatos priežiūros specialistų pareigybių skaičius	Visuomenės sveikatos priežiūros specialistų pasiskirstymas pagal užimtą pareigybę		Visuomenės sveikatos priežiūros specialistų išsilavinimas (kvalifikacija)	
			ugdomų pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas	ugdomų pagal pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo programas		1 ir daugiau	iki 1	Visuomenės sveikatos specialistai	Specialistai su įgytomis teisėmis
1	2	3	4	5	6	7	8	7	8
1.	Miesto	15	1149	3334	4,4	1	7	5	1
2.	Kaimo	15	216	1184	2,74	0	6	5	2
	Iš viso (1. + 2.):	30	1365	4518	7,14	1	13	10	3

* Pagal Lietuvos Respublikos teritorijos administracinių vienetų ir jų ribų įstatymą.

** Švietimo valdymo informacinės sistemos duomenys (savivaldybės Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro n-tųjų metų įsakymo „Dėl žinybinės statistikos“ nustatyta tvarka Švietimo informacinių technologijų centrui pateikti duomenys).

TREČIASIS SKIRSNIS

VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS FUNKCIJOS: VISUOMENĖS SVEIKATOS STIPRINIMAS IR STEBĖSENA

2016 metais Plungės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro stiprinimo organizuotos veiklos:

- Šiaurietiškas ėjimas - vienas populiariausių fizinio aktyvumo būdų, kurį nori išbandyti Plungės miesto bendruomenė. Šiais metais buvo suorganizuota 14 užsiėmimų, į juos susirinko 146 asmenys. Šiaurietiško ėjimo metu dirba daug raumenų grupių, ėjimo tempą galima pasirinkti patiems, todėl šiuo užsiėmimu gali mėgautis įvairaus amžiaus grupės, taip pat ir senjorai. Rezultatas – geresnė žmonių sveikata, bendravimas.

- Joga – įvyko 3 užsiėmimai, sportavo 20 moterų. Jogą galima priskirti ne tik prie fizinio pratimo, bet ir prie atsipalaidavimo, relaksacijos. Rezultatas pastebimas ir kūnui, ir psichinei sveikatai.

- Organizuojama „Tėvelių mokyklėlė“, kurios metu būsimi tėveliai supažindinami su naujagimių ir kūdikių maitinimu, pirma pagalba kūdikiams, kaip pasiruošti gimdymui. Šiomis paskaitomis domisi ne tik būsimos mamytės, bet ir būsimi tėtukai. Suorganizuoti 8 užsiėmimai, apsilankė 105 būsimų tėvelių. Rezultatas – ilgiau žindomi kūdikiai, geresnė vaikų sveikata.

- Sveikiausios įmonės rinkimai paskatino įmonių vadovus registruotis, dalyvauti ir patikrinti darbuotojų sveikatą. Darbuotojų sveikatos tikrinimo metu buvo populiarios nemokamos prevencinės programos, suteikiama informacija apie fizinį aktyvumą bei sveiką gyvenseną, atliekama kūno masės analizė bei tiriama gliukozės ir cholesterolio kiekis kraujyje. Šie sveikiausios įmonės rinkimai bus vykdomi ir ateityje, todėl kitais metais vėl užsiregistravusios tos pačios įmonės turės galimybę pastebėti ir palyginti savo sveikatos pakitimus. Dalyvavo 12 įmonių, 254 darbuotojai.

- Vasaris – sveikatingumo mėnuo. Organizuotos treniruotės su kangoo jumps batais, 4 užsiėmimai po 10 moterų.

- Bėgimas už blaivią ir sveiką Lietuvą. Šiuo bėgimu norima paskatinti fizinį aktyvumą bei mažinti psichotropinių medžiagų vartojimą. Šiais metais įvyko 10 bėgimų, kuriuose dalyvavo 115 asmenų. Šis bėgimas vyksta kiekvieno mėnesio pirmą penktadienį.

- Vykdoma „Širdies ir kraujagyslių ligų rizikos grupės asmenų sveikatos stiprinimo“ programa, kurios metu supažindinama su sveikos gyvensenos, mitybos, fizinio aktyvumo reikšmės širdies ir kraujagyslių ligų atsiradimui. Siekiama geresnių sveikatos rezultatų, mažiau sergančių širdies ir kraujagyslių ligomis.

- Kiekvienais metais organizuojama akcija „Būkite atsargūs prie vandens“. Jos metu informuojama poilsiautojus kaip atsargiai elgtis prie vandens, kaip apsisaugoti nuo perkaitimo ir saulės smūgio bei mokomasi suteikti pirmąją pagalbą. Stengiamasi, kad žmonės atostogaudami nepamirštų pasirūpinti savo sveikata.

- Visų renginių, paskaitų metu buvo populiarios nemokamos prevencinės programos. Dalinamos išsamios atmintinės, kuriose pagal amžiaus grupes nurodomos programos, kuriose galima dalyvauti, apsilankius pas savo šeimos gydytoją.

- Liepos mėnesį miesto bendruomenei vyko nemokami zumbos užsiėmimai. Užsiėmimai vykdomi Plungės parke, juos veda instruktorė Roma Kasteckaitė. Vyko 6 užsiėmimai, dalyvavo 92 moterys.

- Organizuota akcija kartu su bendruomenės pareigūne „Būk matomas kelyje“. Akcijos metu išdalinta apie 200 atšvaitų.

- Rugsėjo mėnesį minėdami širdies dieną, 3 dienas iš eilės, kviečiame žmones į biurą pasimatuoti gliukozės ir cholesterolio kiekį kraujyje, atlikti kūno masės analizę ir užkirsti kelią ligoms. Apsilankė 40 žmonių.

- Suorganizuota 12 paskaitų sveikos gyvensenos, mitybos, psichoaktyvių medžiagų temomis. Jas klausė 150 žmonių.

2016 metais Plungės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras atliko šias analizes ir tyrimus:

- Plungės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos 2015-2017 metų programos 2015 metų ataskaita;
- Plungės rajono bendrojo lavinimo mokyklų moksleivių ir ikimokyklinės ugdymo įstaigas lankančių vaikų profilaktinių sveikatos patikrinimų duomenų analizė 2016/2017 m. m.
- Plungės rajono savivaldybės maudyklų vandens kokybės stebėseną.

Atlikus analizes ir tyrimus išsiaiškinta:

- **DEMOGRAFIJA:**
 - gyventojų skaičius kasmet mažėja. Lyginant su ankstesniais metais gyventojų sumažėjo 1,4 proc.;
 - didesniąją gyventojų dalį sudaro moterys, bei mieste gyvenantys asmenys;
 - didžiąją gyventojų dalį sudaro 45-64 metų amžiaus gyventojai (27,74 proc.), vaikai iki 17 m. sudarė 19,55 proc.;
 - gimstamumas išaugo 20 proc. ir 1 000 gyv. teko 9,3 gimusių kūdikių;
 - natūralus prieaugis išlieka neigiamas ir 1 000 gyv. teko (-2,3);
 - 1 000 rajono gyventojų tenka 8,2 santuokos ir 3,2 ištuokos;
 - mirtingumas buvo mažesnis už Lietuvos (6,25 proc.). 1 000 gyv. teko 13,5 mirusieji;
 - standartizuotas vyrų mirtingumas išlieka 1,6 karto didesnis nei moterų (1 081,18 ir 669,36 100 tūkst. gyv.);
 - Pagrindinės mirties priežastys išliko tos pačios kaip ir ankstesniais metais: kraujotakos sistemos ligos, piktybiniai navikai ir išorinės mirties priežastys.
 - 8 iš 10 Plungės r. savivaldybės gyventojų mirė dėl pagrindinių trijų mirties priežasčių.
 - Dažniau miršta vyrai nei moterys (14,17 ir 13,01 1 000 gyv.) ir kaime gyvenantys žmonės (atitinkamai 15,13 ir 12,13 1 000 gyv.);
 - **GERIAUSI/BLOGIAUSI:**
 - Mirtingumas/standartizuotas mirtingumas dėl savižudybių (X60-X84) 100 tūkst. gyv. Plungės r. sav. buvo geresnis nei šalies;
 - Gyventojų skaičiaus pokytis 1 000 gyv.
 - Mirtingumas/standartizuotas mirtingumas dėl išorinių priežasčių (V01-Y98) 100 tūkst. gyv. yra geresni nei Lietuvos vidurkis;
 - Transporto įvykiuose patirtų traumų (V00-V99) skaičius 100 000 gyv.;
 - Gyventojų skaičius, tenkantis vienai licencijai verstis mažmenine prekyba tabako gaminiais;
 - Kūdikių, išimtinai žindytų iki 6 mėn. amžiaus, dalis;
 - Slaugytojų, tenkančių vienam gydytojui, skaičius;
 - Paauglių (15–17 m.) gimdymų skaičius 100 000 gyv.;
 - Mirtingumas/standartizuotas mirtingumas nuo piktybinių navikų (C00-C97) 100 tūkst. gyv.;
 - Mirtingumas/standartizuotas mirtingumas nuo cerebrovaskulinių ligų (I60-I69) 100 000 gyv.;
 - Sergamumas II tipo cukriniu diabetu (E11) 100 000 gyv.
- Šių Plungės rajono savivaldybės rodiklių reikšmės patenka į prasčiausių savivaldybių kvantilių grupę (raudonoji zona):
- Mokyklinio amžiaus vaikų, nesimokančių mokyklose 1 000 gyv.;
 - Savivaldybei pavaldžių stacionarines ASP paslaugas teikiančių asmens sveikatos priežiūros įstaigų pacientų pasitenkinimo lygis;
 - Kūdikių (vaikų iki 1 m. amžiaus) mirtingumas 1 000 gyvų gimusių kūdikių;

- Tikslinės populiacijos dalis (proc.), dalyvavusi vaikų krūminių dantų dengimo silantinėmis medžiagomis programoje.

- **PLUNGĖS RAJONO MOKYKLINIO AMŽIAUS VAIKAI, NESIMOKANTYS MOKYKLOJE**

- 2014–2015 mokslo metais Plungės rajono savivaldybės mokyklose nesimokė 258 mokyklinio amžiaus vaikai (5,8 proc. visų mokyklinio amžiaus vaikų);

- Plungės r. sav. 9 iš 10 mokyklos nelankymo dėl išvykimas iš šalies, likę dėl socialinių, psichologinių ar kitų priežasčių;

- **PLUNGĖS RAJONO SAVIVALDYBEI PAVALDŽIŲ STACIONARINIŲ ASPI PASLAUGAS TEIKIANČIŲ ASMENS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮSTAIGŲ PASITENKINIMO LYGIS**

- Savivaldybės rodiklis rastas apskaičiavus jai priklausančių ASPI, įvertinusių pacientų pasitenkinimo lygį, svertinį vidurkį. Didžiausias pacientų pasitenkinimo lygis buvo Panevėžio r. (20,0 balų), o mažiausi – Vilkaviškio r. ir Plungės r. savivaldybėse (17,4 ir 17,8 balai) savivaldybėse.

- **ATRANKINĖS PREVENCINĖS PROGRAMOS:**

- 2015 m. Plungės r. sav. pasitikrinusių dėl gimdos kaklelio, storosios žarnos vėžio ir širdies ir kraujagyslių ligų skaičius buvo panašus kaip ir šalies vidurkis;

- 2012-2015 m. laikotarpiu Plungės r. sav. vaikų dalyvavusių silantavimo programoje skaičius sumažėjo 1,7 karto, ir programoje dalyvavo kas keturioliktas 6-14 metų vaikas (223 vaikai);

- 2015 m. atrankinėje magografinės patikros dėl krūties vėžio programoje dalyvavo daugiau nei kas šešta tikslinio amžiaus Plungės gyventoja (11 proc.). Nors kasmet moterų dalyvaujančių atrankinėje mamografinės patikros programoje skaičius daugėja, bet vidurkis vis tiek išlieka mažesnis nei šalies.

- **MOKYKLINIO IR IKIMOKYKLINIO AMŽIAUS VAIKŲ SVEIKATA**

- 2016-2017 m. m. profilaktiškai sveikatą pasitikrino 99,2 proc. Plungės rajono mokinių, iš jų 100 proc. 1-ą klasių;

- Visiškai sveiki ir neturintys nei vieno sutrikimo ar ligos buvo mažiau nei puse bendrojo lavinimo mokyklose besimokančių vaikų (49,73proc.). Daugiausia visiškai sveikų mokinių užregistruojama priešmokyklinio ugdymo grupėse (PUG) ir 1-5 klasėse;

- Dažniausiai mokiniams nustatomi regos, kraujotakos, skeleto-raumenų sistemos sutrikimai ir dantų ligos;

- 2016-2017 m.m. dešimtadalio visų pasitikrinusių mokinių, dantys buvo visiškai sveiki. Likusiųjų mokinių dantys buvo pažeisti ėduonies, plombuoti ar išrauti.

- Plungės rajono mokinių su nustatyta sumažėjusi kūno mase, 4,4 proc. – su padidėjusia.

- 93,2 proc. rajono mokinių priskiriami pagrindinei kūno kultūros grupei, likusieji 6,8 proc. – parengiamajai, specialiajai grupei arba nuo kūno kultūros pamokų yra atleisti;

- 2016-2017 m.m. Plungės rajono bendrojo lavinimo mokyklų pirmų klasių mokiniams dažniausiai nustatomos regos, skeleto-raumenų sistemos, kraujotakos sistemos sutrikimai ir dantų ligos.

- 7 iš 10 vaikai yra visiškai sveiki, t.y. neturi nei vieno sutrikimo ar užregistruotos diagnozės;

- Daugiau, nei pusės vaikų profilaktiškai pasitikrinusių sveikatą turi ėduonies pažeistų, plombuotų ir išrautų dantų;

- Dažniausiai yra nustatoma kraujotakos sistemos, regos, kvėpavimo sistemos, nervų sistemos sutrikimai ir dantų ligos;

- Normalus KMI nustatytas 99 proc. Likusiems vaikams nustatytas per mažas ir per didelis kūno svoris;

- 2016/2017 m. m. 99 proc. vaikai lankantys ikimokyklinės ugdymo įstaigas buvo priskirti pagrindinei kūno kultūros grupei, likę - parengiamajai, specialiajai kūno kultūros grupei arba yra atleisti nuo kūno kultūros užsiėmimų.

- **MAUDYKLŲ KOKYBĖS STEBĖSENA**

- Maudyklų vandens kokybės stebėseną vyko 2016 m. gegužės – rugsėjo mėnesiais. Mėginiai imti iš 11-kos maudyklų ir maudymosi vietų;

- Paėmus ir ištyrus mėginius nustatyta, kad Plungės rajono savivaldybėje įteisintų maudyklų kokybė išlieka puiki.

- **PLUNGĖS RAJONO BENDROJO LAVINIMO MOKYKLŲ MOKSLEIVIŲ KUPRINIŲ**

- SVĖRIMO AKCIJA 2016**

- 2016 m. rugsėjo 19- 30 dienomis vykdė kuprinių svėrimų akciją.

- Iš viso akcijoje dalyvavo 630 (94 proc.) 3 ir 5 klasių mokiniai. Išanalizavus duomenis nustatyta:

- 4,4 proc. mokinių, nešioja 15 proc. ir daugiau sunkesnes kuprines, nei jų esamas svoris. 10-15 proc. sunkesnes kuprines nešiojo 3 iš 10 akcijoje dalyvavusių mokinių;

- Dažniausiai 15 proc. ir sunkesnes kuprines nešiojo 5 klasėje besimokantys mokiniai;

- Pasvėrus mokinius ir jų kuprines paaiškėjo, kad daugiau mergaičių, nei berniukų nešioja sunkesnes, daugiau kaip 15 proc. jų kūno masę siekiančias kuprines (atitinkamai 9,7 proc. ir 8,4 proc.);

- Daugiau nei ketvirtadalio berniukų tuščios kuprinės buvo sunkesnės nei 700 g;

- Beveik visi moksleiviai nešioja kuprines su dviem diržais;

- Penktadalio moksleivių mokyklinių kuprinių šonuose nėra pritvirtintų atšvaitų (21,75 proc.).

IV SKYRIUS

INFORMACIJA APIE SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS RĖMIMO SPECIALIĄJĄ PROGRAMĄ

Pateikiama informacija apie Savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos priemonių vykdymą ataskaitiniais 2016-ais biudžetiniais metais.

PIRMASIS SKIRSNIS

SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS RĖMIMO SPECIALIOSIOS PROGRAMOS LĖŠOS

Eil. Nr.	Savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos lėšų šaltiniai	Surinkta lėšų
1.	Savivaldybės biudžeto lėšos	-
2.	Savivaldybės aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos lėšos	11245
3.	Savanoriškos fizinių ir juridinių asmenų įmokos	-
4.	Kitos lėšos	-
5.	Lėšų likutis ataskaitinių biudžetinių metų pradžioje	
Iš viso:		10920

ANTRASIS SKIRSNIS
SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS RĖMIMO SPECIALIOSIOS
PROGRAMOS LĖŠOMIS ĮGYVENDINTOS PRIEMONĖS

Eil. Nr.	Programos / priemonės poveikio sritis	Vykdytų savivaldybės visuomenės sveikatos programų, priemonių skaičius	Skirta lėšų	Panaudota lėšų
1	2	3	4	5
1. Savivaldybės kompleksinės programos				
1.	Alkoholio, tabako ir kitų psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencija	1	410	410
2.	Sveikos mitybos skatinimas ir nutukimo prevencija	2	815	815
3.	Fizinio aktyvumo skatinimas	12	4460	4460
4.	Psichikos sveikatos stiprinimo	2	740	740
2. Savivaldybės strateginio veiklos plano priemonės				
3. Bendruomenių vykdytų programų / priemonių rėmimas				
1.	Sveikos mitybos skatinimas ir nutukimo prevencija	1	410	410
2.	Fizinio aktyvumo skatinimas	8	2810	2485
4. Kita				
1.	Aplinkos sveikata (maudyklų vandens stebėseną)	1	1600	1600
		Iš viso lėšų:	11245	10920

Paiškinimai: 1. Skiltyje „Eil. Nr.“ įrašyti lentelėje pateikiamų duomenų eilės numerį.

2. Skiltyje „Programos / priemonės poveikio sritis“ įrašyti savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos lėšomis ataskaitiniais metais finansuotų programų / priemonių poveikio sritis:

- 2.1. Alkoholio, tabako ir kitų psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencija;
- 2.2. Užkrečiamųjų ligų prevencija ir kontrolė;
- 2.3. Aplinkos sveikata (triukšmo prevencija, geriamojo vandens, maudyklų vandens stebėseną);
- 2.4. Burnos higiena ir sveikata;
- 2.5. Sveikos mitybos skatinimas ir nutukimo prevencija;
- 2.6. Fizinio aktyvumo skatinimas;
- 2.7. Lytinė sveikata;
- 2.8. Nelaimingų atsitikimų ir traumų (tarp jų ir pirmosios pagalbos teikimo) prevencija;
- 2.9. Psichikos sveikatos stiprinimo, savižudybių ir smurto prevencija;
- 2.10. Visuomenės sveikatos stebėseną;
- 2.11. Kitos sritys.

3. Skiltyje „Vykdytų savivaldybės visuomenės sveikatos programų, priemonių skaičius“ įrašyti ataskaitiniais biudžetiniais metais vykdytų:

- 3.1. savivaldybės visuomenės sveikatos kompleksinių programų skaičių pagal poveikio sritis;
- 3.2. savivaldybės strateginio veiklos plano priemonių skaičių;
- 3.3. savivaldybės bendruomenių vykdytų programų, priemonių skaičių;
- 3.4. kitų programų, priemonių, nepriskirtinų išvardytoms 1, 2 ir 3 eilutėse, skaičius.

4. Skiltyje „Skirta lėšų“ įrašyti Savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos lėšas, ataskaitiniais biudžetiniais metais skirtas atitinkamoms savivaldybės visuomenės sveikatos programų, priemonių sritims.

5. Skiltyje „Panaudota lėšų“ įrašyti Savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos lėšas, faktiškai panaudotas atitinkamoms savivaldybės visuomenės sveikatos programų, priemonių sritims įgyvendinti per ataskaitinius biudžetinius metus.

6. Eilutėje „Iš viso lėšų“ įrašyti Savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos lėšų, skirtų ir panaudotų savivaldybės visuomenės sveikatos programoms, priemonėms įgyvendinti ataskaitiniais biudžetiniais metais, sumas.

Savivaldybės vykdomų
visuomenės
sveikatos priežiūros
funkcijų
įgyvendinimo ataskaitos
formos priedas

**2016-ŪJŲ METŲ PLUNGĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS FUNKCIJŲ VYKDYMO
TIKSLAI, UŽDAVINIAI BEI PRIEMONĖS**

Tikslas, uždavinio, priemonės kodas	Tikslas, uždavinio, priemonės pavadinimas	Finansavimo šaltiniai	Patvirtinti (patikslinti) 2016-ųjų metų asignavimai				Panaudoti 2016-ųjų metų asignavimai				Panaudojimo procentas		
			iš viso	iš jų			iš viso	iš jų					
				iš viso	išlaidoms			turtui įsigyti	iš viso	išlaidoms		turtui įsigyti	
					iš viso	iš jų darbo užmokesčiui				iš jų darbo užmokesčiui			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
	Tikslas: Ugdyti išsilavinusią ir kultūrą puoselėjančią bendruomenę socialiai saugioje aplinkoje		146,4	48,9	94,5	0,0	142	47,5	94,5	0,0			
	Uždavinys: Valstybės teikiamos paramos įgyvendinimas Plungės rajono savivaldybėje		130,3	39,8	90,5	0,0	130,3	39,8	90,5	0,0	100		
	Priemonė: Visuomenės sveikatos funkcijoms vykdyti	SB (VB)	130,3	39,8	90,5	0,0	130,3	39,8	90,5	0,0	100		
	Viso pagal uždavinį:		130,3	39,8	90,5	0,0	130,3	39,8	90,5	0,0	100		
	Uždavinys: Pagerinti visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų Plungės rajono savivaldybėje prieinamumą bei kokybę vykdant infrastruktūros plėtrą		14,9	7,9	4,0	3,0	10,8	6,8	4,0	0,0	55		
	Priemonė: Plungės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro veikla	SB	7,4	3,4	4,0	0,0	7,4	3,4	4,0	0,0	100		
		SB(SP)	6,0	3,0	0,0	3,0	2,7	2,7	0,0	0,0	45		
		VD	1,0	1,0	0,0	0,0	0,6	0,6	0,0	0,0	60		
		Kt	0,5	0,5	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	16		
	Viso pagal uždavinį:		14,9	7,9	4,0	3,0	10,8	6,8	4,0	0,0	55		
	Uždavinys: Užtikrinti ugdymo kokybę Plungės rajone												
	Priemonė: Neformalaus vaikų švietimo programa	SB(VB)	0,2	0,2	0,0	0,0	0,2	0,2	0,0	0,0	100		
		ES	1,0	1,0	0,0	0,0	0,7	0,7	0,0	0,0	70		

(tūkst. Eur)

